

dispensatio committit rex ecclesiasticarum que morte finitur: ex qua incipit testamentum valere ut apostolus dicit ad Hebr. 9. si tamen ex concessione papae testamentum faciat: non intelligit ex proprio facere testamentum sed apostolica auctoritate intelligit esse ampliatam prae suae dispensationis ut eius dispensatio possit valere post mortem.

Inde confi

deradum est de his que pertinent ad statum religionis. Circa quod occurrit quadruplex consideratio. Quarum prima est de his in quibus principaliter consistit religionis status. Secunda de his que religionis licite vivere possunt. Tertia de distinctione religionum. Quarta de religionis ingressu. Circa primam querunt de eodem. 1. primum verum religiosorum status sit perfectus. 2. verum religiosi teneant ad omnia consilia. 3. verum pauperes voluntaria requirant ad religionem. 4. verum requirant continentiam. 5. verum requirant obedientiam. 6. verum requirant quod hec cadant sub voto. 7. de sufficientia horum votorum. 8. de compatimento eorum ad iuramentum. 9. verum religiosus spiritu moraliter peccat quando transgreditur statutum suae regule. 10. verum ceteris peccatis eodem genere peccati plus peccet religiosus quam secularis.

Ad primum sic pro

cedit. Videtur quod religio non importet statum perfectionis. Illud enim quod est de necessitate salutis: non videtur ad statum perfectionis pertinere: sed religio est de necessitate salutis: quia pro eadem unus homo deo religamur: sicut Augustinus dicit in libro de vera religione: vel religio dicitur ex eo quod deum religimus: quem amiseramus negligentes: ut Augustinus dicit in 1. de civitate dei. 2. videtur quod religio non noiet perfectionis statum: 1. Religio secundum Augustinum est quae naturae divinae cultum et ceremoniam affert. sed afferre deo cultum et ceremoniam magis videtur pertinere ad mysteria sacrorum ordinum quam ad divinitatem statuum ut ex scriptis patet. 3. videtur quod religio non noiet perfectionis statum. 1. Statum perfectionis dividitur in statum incipientium et perfectum. sed etiam in religione sunt aliqui incipientes et aliqui perfecti: ergo religio non noiet perfectionis statum. 2. Religio videtur esse penitentiae locus. dicitur enim in decretis 7. q. 1. Praecipit sancta synodus ut quicumque de pontificali dignitate ad monachorum vitam et penitentiam descenderit locum: nunquam ad pontificatum resurgat. sed locus penitentiae opponitur statui perfecti.

fectionis. Unde Dyonysius in 6. ca. cele. ierar. ponit penitentes in infimo loco. scilicet inter purgandos. 2. videtur quod religio non sit status perfectionis. Sed est quod in collationibus patrum dicit abbas Moyses de religiosis loquens. Jeuniorum mediam vigiliam labores corporis nuditate lectionem ceterasque virtutes debere nos suscipere noverimus ut ad perfectionem caritatis istis gradibus possimus ascendere. sed ea que ad humanos actus pertinent ab intentione finis separantur et nomine recipiuntur ergo religiosi pertinent ad statum perfectionis. Dyonysius etiam 6. ca. cele. ierar. dicit eos quod noiantur dei famuli ex dei puro servitio et famulatu unius tantum ad amabilem perfectionem. 3. 4. dicendum quod sicut ex scriptis dicitur patet: id quod communitatis convenit antonomastice attribuitur ei cui per excellentiam convenit. sicut nomen fortitudinis vindicat sibi illa virtus que circa difficilissima firmitate asservatur. et tepantie nomen vindicat sibi illa virtus que tepantem maxime delectat. religio autem videtur sibi habere: est quaedam virtus per quam aliquis ad dei finem et cultum aliquid exhibet. et ideo antonomastice religio dicitur illi qui se totaliter mancipant divino servitio quasi holocaustum deo offerentes. Unde Gregorius dicit super Ezechiel. Sicut quaedam que nihil sibi in seipsis reservat. sed sensum linguam vitam atque substantiam quam ceperunt oportet deo immolant. in hoc autem perfectionis bonis consistit quod totaliter deo ibereat sicut ex scriptis dicitur patet. et secundum hoc religio perfectionis statum noiat. Ad primum ergo dicendum quod exhibere aliquid ad cultum dei est de necessitate salutis: sed quod aliquis se totaliter et sua divino cultui deputer ad perfectionem pertinet. Ad secundum dicendum quod sicut scriptis dicitur est cum de virtute religionis ageretur ad religionem pertinent non solum oblationes sacrificiorum et alia homini que sunt religioni propria: sed etiam actus omnium virtutum scilicet quod referunt ad dei servitium et honorem efficiunt actus religionis. et secundum hoc si aliquis totam vitam suam divino servitio deputer: tota vita sua ad religionem pertinet. et secundum hoc ex vita religiosa quam ducunt religiosi dicuntur quod sunt in statu perfectionis. Ad tertium dicendum quod sicut dicitur est: religio nominat statum perfectionis ex intentione finis. unde non oportet quod quicumque est in religione iam sit perfectus: sed quod ad perfectionem tendat. unde super illud Math. 19. Si vis perfectus esse etc. dicit Origenes quod ille qui mundum pro divitiis paupertate ut fiat perfectus: non in ipso tempore que tradidit bona sua pauperibus fiet omnino perfectus: sed ex illa die incipiet speculatio dei adducere eum ad omnes virtutes. et hoc modo in religione

nō oēs sūt perfecti: s; quidā incipiētes. qdāz
p̄ficiētes. **A**d quartū dicendū q̄ religio
nis stat̄ principaliter est institut̄ ad p̄fectio
nē adipiscēdā p̄ quedā exercitia q̄bus tollūt
īpedimēta p̄fecte caritatis: sublati sūt īpedi
mentis p̄fecte caritatis multo magis excidūt
tur occasiones pcti p̄ q̄d totalr tollit caritas
vñ cū ad penitēte p̄tineat cās pctōz excidē
ex cōsequētī stat̄ religiois ē conuenientissim̄
penitētie locus. vñ in decretis. 33. q. 2. c. āmo
nere: cōsultū cūidā qui vxorem occiderat ut
potius monasteriū ingrediat: quod dicit eē
melius ⁊ leuius q̄ q̄ penitentiā publicam a
gat remanendo in seculo.

Ad secundū sic pro

cedit. **V**idēt q̄ quilibet religiosus teneatur
ad oīa cōsilia. **Q**uicūq; n. p̄fitei statū ali
quē tenet ad ea q̄ illi statui conueniūt: s; q̄li
bet religiosus profitei statū p̄fectiois. ḡo q̄li
bet religiosus tenet ad oīa cōsilia q̄ ad p̄fecti
onis statū p̄tinet. **P.** Greḡo dic sup̄ ezech.
q̄ ille q̄ p̄n̄s seculū deserit ⁊ agit oīa bona q̄
ualet q̄i iā egypto derelicto sacrificiū p̄bet ī
heremo. s; deserē seculū sp̄aliter p̄tinet ad f̄
ligiosos. ḡo etiā eoz ē agere oīa bōa q̄ ualet
⁊ ita vidēt q̄ quilibet eoz teneat ad oīa cōsi
lia implenda. **P.** Si non requirit̄ ad statū
p̄fectiois q̄ aliqs oīa cōsilia ipleat: sufficiens
eē vñ q̄ qdā cōsilia ipleat: s; h̄ falsū ē: q̄a n̄
tī ī seculari uita exites aliq̄ cōsilia ipleat ut p̄z
de his q̄ cōtinētā seruāt. ḡo vidēt q̄ q̄libz re
ligiosus q̄ ē ī statu p̄fectiois teneatur ad
oīa q̄ sūt p̄fectiois. b̄ modi āt sūt oīa cōsilia
Sed 3. Ad ea q̄ sunt superogatiois nō te
net aliqs nisi ex pp̄ria obligatiōe. s; nō q̄li
bet religiosus obligat se ad oīa: sed ad aliq̄ d
terminata: qdā ad h̄: qdā ad illa. nō ḡo oēs te
nent ad oīa. **R.** dicendū q̄ ad p̄fectionem
aliqd̄ pertinet triplr. **U**no essentialit̄. ⁊ sic si
cut s̄ dicitū ē ad p̄fectiōem pertinet perfecta
obseruātia p̄ceptoz caritatis. **A**lio ad p̄fecti
onē pertinet aliquid cōsequēter sicut illa q̄
cōsequūt̄ ex p̄fectiōe caritatis: puta q̄ aliquis
maledicēti b̄ndicat. ⁊ alia b̄mōi ipleat q̄ et
si fm̄ p̄parationē ai sint ī p̄cepto ut. s. ipleāt
qn̄ necessitas regrit: tñ ex superabundantia ca
ritatis p̄cedit q̄ etiā p̄f̄ necessitatē q̄nq; ta
lia ipleāt. **ter**tio mō p̄tinet aliquid ad p̄fecti
onē instrumētaliē ⁊ dispositiue: sicut paup̄tas
cōtinētā: abstinētā: ⁊ alia b̄mōi. dicitū ē āt

q̄ ipsa p̄fectio caritatis ē finis stat̄ religio
nis. status aut̄ religionis ē qdā disciplina ut
exercitiū ad p̄fectionē perueniēdi. ad quā
quidē aliq̄ peruenire nititur exercitiis diuer
sis sicut etiā medicus ad sanādū vti pōt di
uersis medicamētis. manifestū ē āt q̄ illi q̄
operat̄ ad finē nō ex necessitate dūēit q̄ iā af
secut̄ sit finē: sed regrit q̄ p̄ aliquā viā ten
dat ad finē. ⁊ iō ille q̄ statū religiois assumit
nō tenetur habere perfectā caritatē: sed tene
tur ad h̄ tendē ⁊ operā dare ut h̄eat caritatē
perfectā: ⁊ eadē rōne nō tenetur ad h̄ q̄ illa
impleat q̄ ad p̄fectionē caritatis consequūt̄
tenet̄ āt ut ad ea ipleanda itendat: s; qd̄ facit
cōtēnēs vñ nō peccat si ea p̄termittat: sed
si ea cōtēnat. s̄l̄r etiā nō tenetur ad oīa ex
ercitia q̄bus ad p̄fectionē puenitur: sed ad il
la q̄ determinate sūt ei taxata fm̄ regulā quā
p̄fessus ē. **A**d primū ḡo dicēdū q̄ ille qui
trāsīt ad religionē nō p̄fitei se eē p̄fectū: sed
p̄fitei se adhibere studiū ad p̄fectionē conse
quēdā: sicut etiā q̄ intrat scolas nō p̄fitei se sc̄
entē: sed p̄fitei se studētē ad sciām acgrēdā
vñ sicut **Auḡo** dic. ḡo de ciui. dei. **P**itagoras
noluit se sapientē p̄fiteri: sed sapie amatorē
⁊ iō religiosus nō ē trāsgressor p̄fessiois si n̄
sit p̄fectus: s; solum si cōtēnat ad p̄fectiōem
tendē. **A**d secundū dicēdū q̄ sicut diligere
deū ex toto corde suo tenet̄ oēs: ē tñ aliq̄ to
talitas p̄fectiois q̄ sine pctō p̄mitti nō pōt. a
lia āt q̄ sine pctō p̄mittit: dū tñ desit cōtem
ptus ut s̄ dicitū ē: ita etiā oēs tā religiosi q̄
seculares tenet̄ aliquat̄ facē quicquid bōi
possunt. oibus enī cōiē d̄r **Eccl̄astes** nono.
Quodcūq; pōt man̄ tua istant̄ operare. Est
tamē aliqs modus hoc p̄ceptū implendi q̄
pctm̄ uitat̄ si. s. bō faciat qd̄ pōt fm̄ q̄ requi
rit cōditio sui status dūmō cōtēpt̄ nō assit a
gēdi meliora per quē aim̄ firmat̄ s; spiritua
lem p̄fectū. **A**d tertium dicendum q̄ que
da cōsilia sunt q̄ si p̄mitterent̄ tota uita boi
īplicaret̄ negociis secularibus: puta si quis
habēt pp̄rium uel matrimoniu uteret̄. aut a
liquid b̄mōi faceret qd̄ nō pertinet ad es
sēntialia vora religiois. ⁊ iō ad oīa talia cōsi
lia de quibusdā melioribus particularib̄
actib̄ q̄ p̄mitti possunt absq; hoc q̄ vita bo
minis secularib̄ acibus ipleat̄. vnde nō o
portet q̄ ad oīa talia religiosi teneant̄.

Ad tertium sic pro

cedit. videt q' paupertas no' regrat ad pfectone religionis. No' eni videtur ad statum pfectio nis ptinere illud qd' illicite fit. sed q' ho' oia sua relinquat videt esse illiciti: apls. n. 2. ad Cor. octauo dat formā fidelib' elemofynas faciēdi dicēs. Si volūtas pmptra ē: fm illd' qd' h' accepta ē. i. ut necessaria retineatis. et postea subdit. nō. n. ut aliis sit remissio. vob' aut' tribulatio. glo. i. paupertas. ⁊ sup' illud. i. ad Abimor. 6. bñtes alimēta ⁊ qbus tega mur. dicit glo. Et si nihil iculerim' uel ablatu ri sim'. nō in oio abiciēda sūt hec t'palia. g' videtur q' uolūtaria paupertas nō regrat ad pfectiōem religionis. ¶ S. Quicūq' se expōit piculo peccat. sed ille q' oibus suis relicti' uolūtariam paupertatē sectat' expōit se piculo et spūali: fm illud. p' h. 30. Ne forte egestate cō pulsus furet ⁊ p' urem nomē dei mei. ⁊ Ecc. 27. Prop' inopiā multi deliquerūt. ⁊ etiam corporali: d' n. Ecclesiastes. 7. Sicut ptegit sapia: sic ptegit ⁊ peccāia. ⁊ p' h' dic in 4. e. thicoz. q' videt quedā perditio ipsius bois esse corruptio diuitiaz: q' p' has hō uiuit. g' videt q' uolūtaria paupertas nō requirat ad pfectionē religiose uite. ¶ S. Virtus in medio consistit ut d' i' fo ethicoz. s'z ille q' oia dimittit p' uolūtariā paupertatē nō uidet i' medio consistere sed magis i' extremo. g' nō agit h' uolē. ⁊ ita h' nō pūnet ad uite pfectionem. ¶ S. Ultima pfectio bois i' b'itudie consistit sed diuitie cōferūt ad b'itudinē d' n. Ecc. 31. Bñs diues q' iuētus ē sine macula. ⁊ p' h' dic i' prio ethicoz. q' organice diuitie defui unt ad felicitatē. g' uolūtaria paupertas nō re grāt ad pfectionē religionis. ¶ S. Stat' epō rum ē pfectior q's status religionis. s'z epī pnt p' priū b're ut s' b'itū ē. g' ⁊ religiosi. ¶ S. da re elemofynā est opus maxie deo acceptū. ⁊ sicut Ariso' dicit. medicamentū qd' maxie in penitentia opat'. s'z paupertas excludit elemof synaz largitiōnes. g' uidet q' paupertas ad p' fectiōem religionis nō pertineat. ¶ Sed s' est qd' Greg' dicit 4. morat'. Sūt nō nulli iusto rum q' ad cōpbendendū culmen pfectiōis acciti dū altiora iuteri' appetūt exteri' cunc ta derelinquunt. s'z accingi ad cōpbēdēdum culmē pfectiōis. p' prie pertinet ad religio sos ut dictum ē. g' eis cōpetit ut per uolun taria' paupertatē circa exteri' derelinquāt.

¶ R' dicēdū q' sicut s' dicit' ē: stat' religioi' ē quoddā exercitiū ⁊ disciplina p' quā puenit ad pfectiōez caritatis ad qd' necessariū ē q' aliqs affectū suū totalit' abstrahat a reb' mū danis: dic. n. Aug' i. x. ofes. ad deū loquens. Qu' te amat qui teū aliqd' amat qd' nō p' p' te amat. vñ i' li. octuagesimo tertio qd' nuz dic Aug' q' nutrimentū caritatis ē dinutō cu piditatis: pfectio nulla cupiditas. ex hoc at q' aliqs res mūdanas possidet allicit' anim' ei' ad eaz amorē. Un' Aug' dicit in epla ad Paulinū ⁊ Abrafiā: q' trena diligūt artius adepta q's cōcupita. nā vñ iuētis ille tristis discessit: nisi q' magnas diuitias hēbat. aliō ē. n. nolle icorporare q' desūt: aliud iā incor porata diuellere: illa. n. uelut extranea repu dant: ista vō uelut mēbra p' scinduntur. ⁊ Criso' dicit sup' Math. q' appositio diuitia rum maiorē accēdit flāmā. ⁊ uehemētior sit cupido. ⁊ inde ē q' ad pfectiōem caritatis ac quiredā primū fūdamentū ē uolūtaria paup tas ut aliqs absq' p' prio uiuat. dicēte doino Math. 19. Si vis pfectus eē uade ⁊ uende oia q' hēs ⁊ da paupib' ⁊ ueni ⁊ seqre me. Ad primū g' dicēdū q' sicut glo. ibidē sub dit. nō iō subdit apls ut nobis nō sit tribula tio. i. paupertas qn melius esset: sed i' firmis ti met deficē q's sic dare monet ut egestatē nō patiāt. vñ sicut etiā ex glo. alia nō ē itelligē dū q' nō liceat oia t'palia abicere. s'z q' h' nō ex necessitate regrit. vñ ⁊ Amb' dicit i' prio d' offi. Bñs nō uult. s. ex necessitate pcepti s' effūdi opes: sed dispēsari: nisi forte ut Del' se boues suos occidit ⁊ parit paupes ex eo qd' habuit ut nulla cura tenēt domestica. Ad secūdū dicēdū q' ille q' oia sua dimittit p' p' xpm nō expōit se piculo neq' spūali: neq' corporali. spūale. n. piculū ex paupertate puenit qn nō ē uolūtaria. q' ex affectu ag gregādī pecunias quē patiunt' illi q' i' uolun tarie sūt paupes icidit hō i' multa pctā: fm il lud. i. ad Abimor. vlt. Qui uolūt diuites fie ri: icidūt i' tēptationē ⁊ i' laqueū diaboli. iste aut' affectus deponit' ab his qui uoluntarias paupertatē sequunt'. magis aut' dñatur i' his qui diuitias possidēt ut s' dicitis p'z: corpora le etiā periculū nō iminet illis qui intentiōe sequēdi xpm oia sua relinquūt: diuie puidē tie se cōmittētes. Un' Aug' dicit i' li. de fmōe dñi in mōte. Querētibus regnū dei ⁊ iusti ciā ei': nō o'bet subesse sollicitudo necessaria

defint. **¶** Ad tertium dicendum quod medium virtus
fuit philosophum in 2° ethicorum accipit secundum rationem rectam non
fuit quantitate rei. et ideo quicquid potest fieri secundum rationem
rectam non est vitiosum ex magnitudine quantitatis:
sed magis virtuosum. esset autem praeter rationem rectam
tam si quod omnia sua consumeret per intemperantiam vel
abique utilitate. est autem secundum rationem rectam quod ali
quod diuitias abiciat ut contemplationi sapientiae
certum: quod etiam philosophi quidam legunt fecisse. dicitur enim. **¶** Ze
ro² in epistola ad Paulinum: Socrates ille thebas
nus homo quoddam diuissimus cum ad philosophan
dum Athenas pergeret magni auri pondus abie
cit: nec putauit se posse simul diuitias et vir
tutes possidere. unde multo magis secundum rationem
rectam est ut homo omnia sua relinquat ad hoc quod christum
perfecte sequatur. Unde Zoro² dicit in epistola ad
rusticum monachum. christum nudum nudus sequi
re. **¶** Ad quartum dicendum quod duplex est beati
tudo siue felicitas. Una quidem perfecta quae
expectatur in futura uita. Alia vero imperfecta
fuit quam aliqui dicunt in hac uita beati. Uite autem
praesentis felicitas est duplex: una quidem secundum vitam
actiuam. alia vero secundum vitam contemplatiuam ut patet per
philosophum in 1° ethicorum. **¶** Ad felicitatem autem vite acti
uae quae consistit in exterioribus operationibus instru
mentalibus diuitie coadiuuant: quia ut philosophus dicit in
1° ethicorum. multa operamur per amicos et per
diuitias et per ciuilem potentiam sicut per quedam or
gana. **¶** Ad felicitatem autem contemplatiue vite non
multum operantur. sed magis impediunt in quantum sua sol
licitudine impediunt animi quietem quae maxime necessari
a est contemplationi: et hoc est quod philosophus dicit in 1° ethicorum quod
ad actiones multis opus est. speculati uero
nullo talium. scilicet exteriorum bonorum aut operatione
necessitas: sed impedimenta sunt ad speculationem.
¶ Ad futuram vero beatitudinem ordinat quod per
caritatem. et quia uoluntaria paupertas est efficax ex
ercitium perueniendi ad perfectam caritatem: ideo mul
tum ualeat ad celestem beatitudinem consequendam
unde et dominus Math. 19° dicit. **¶** Unde et uide omnia
quae habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo
diuitie autem habite per se quidem nate sunt perfectiones
caritatis impedire principaliter alluciendo animam et
distrahendo. **¶** Unde dicitur Math. 13° quod sollicitudo
seculi et fallacia diuitiarum suffocat uertum
dei: quia ut Gregorius dicit. dum bonum desiderium ad
cor intrare non sinunt: quasi aditum status vitalis ne
cant. et ideo difficile est caritatem in diuitias con
seruare. unde dominus dicit Math. 19° quod diues di
ficile intrabit in regnum celorum: quod quidem non intelli
gendum est de eo qui actu habet diuitias. nam de

eo quod affectum in diuitiis ponit dicit hoc esse impossi
bile secundum expositionem Aristotelis. cum subdit. Facile
est camelum per foramen acus transire quam diuitem
intrare in regnum celorum. et ideo non simpliciter diues
dicitur esse beatus: sed qui iuentus est sine macula
et per aurum non abiit. et hoc ideo quia rem difficilem fecit.
unde subdit. **¶** Quis est hic et laudabimus eum: se
cit. n. mirabilia in uita sua: ut. scilicet diuitias po
situs: diuitias non amaret. **¶** Ad quintum dicen
dum quod stat episcopalis non ordinat ad perfectionem
ad discendam: sed potius ut ex perfectione quam quod
habet alios gubernet non solum ministrando spiritu
alia: sed etiam temporalia: quod pertinet ad vitam acti
uam in qua multa operanda occurrunt instrumenta
liter per diuitias ut dicitur est. et ideo ab episcopis quod
pertinet gubernationem gregis christi non exigitur
ut proprio carcat sicut religiosus quod pertinet
disciplinam perfectionis accipere. **¶** Ad sextum
dicendum quod abrenunciatio proprietatis diuitiarum con
uenit ad elemosinam largitionem sicut uniuersa
le ad particulare et holocaustum ad sacrificium.
unde Gregorius dicit super Ezechiel. quod illi quod ex possessio
nibus subsidia egentibus ministrant: in bonis quae sa
cificium offerunt: quia aliquid deo imo
latur: et aliquid sibi reseruat. qui vero nihil sibi re
seruat: offerunt holocaustum: quod est maius sacri
ficio. unde etiam Zoro² Vigilanti dicit: quod antequam
asseris eos melius facere qui uident rebus suis.
et paulatim fructus possessionum pauperibus diuidunt:
non a me eis sed a deo respondeat si uis perfectus esse
et. et postea subdit. iste quem tu laudas secun
dus et tertius gradus est quem et nos recipimus dum
modo sciamus prima secundis et tertiis preferenda. Et
ideo ad excludendum errorem vigilanti dicitur in libro de
ecclesiasticis dogmatibus. Bonum est facultates cum
dispensatione pauperibus erogare. melius est
per intentionem sequendi deum simul donare. et
absolutum in solitudine egere cum christo.

¶ Ad quartum sic pro
cedit. Uideat quod perpetua continentia non requiritur
ad perfectionem religionis. **¶** Dis. n. vite christiana
ne perfectio ab apostolis christi cepit. scilicet apostoli continen
tia non uideat seruasse ut patet de Petro quod scriptum
legit habuisse. **¶** Math. octauo: quod uir quod ad per
fectionem religionis non requiritur perpetua continentia
¶ **¶** Primum perfectionis exemplar nobis in abra
ham ostendit cui dominus dixit Gen. 17°: **¶** Ambula cor
ram me et esto perfectus. sed exemplatum non oportet
quod excedat exemplar. quod non requiritur ad perfectionem
religionis perpetua continentia. **¶** **¶** Illud quod

regitur ad pfectionē religiōis. Ios religione iuenit. sūt autē aliq̄ religiosi q̄ uxore b̄ u. sūt. nō ḡ religiōis pfectio exigit ppetuā cōtinentiā. **Sz̄** ē qd̄ ap̄tus 2. ad Cor. 7. dicit. **Adem̄** nos ab oi ignamēto carnis 7 sp̄itū p̄ficiētes sc̄ificatiōē nostrā in timore dei s̄z̄ mūditiā carnis 7 sp̄is cōseruat p̄ cōtinentiā. dicit. n. i. ad Cor. 7. **Mulier** inupta 7 virgo cogitat que dñi sūt: vt sit sc̄a sp̄ritu 7 corp̄e. ḡ pfectio caritatis regit cōtinentiā. **R̄.** dicit dū q̄ ad statū religiōis regit abstractio eoz̄ p̄ que hō impedit ne serat̄ tota liter in dei seruitiū. vsus at̄ carnalis copule retrahit aius ne totaliter serat̄ i dei seruitiū duplici. **Uno.** pp̄t̄ uehemētiā dlectat̄ oīs ex cuius frequēti exp̄ictiā auget̄ cōcupiscentiā ut etiā ph̄us dicit̄ 3. ethicor̄. 7 ide est q̄ vsus uenereoz̄ retrahit aius ab illa pfecta i tētiōe tēdendi in deū. 7 h̄ est q̄ **Aug.** dicit in p̄. soli loq̄oz̄. **Nihil** ē sētio qd̄ magis ex arte deiciat̄ aius uirilē q̄ blādimēta femie corporūq̄ ille trahit sine q̄ uxor haberi nō pōt. **Alio.** pp̄t̄ sollicitudinē quā igerit hōi d̄ gubernatione vxoris 7 filioz̄ 7 rez̄ tēpaliū que ad eoz̄ sustentationē sufficiāt. vñ ap̄tus dicit q̄ qui sine vxore ē sollicit̄ ē que sūt dñi quō placeat deo. q̄ aut̄ cū uxore ē sollicit̄ ē q̄ sūt mūdi 7 quō placeat vxori. 7 iō cōtinentia ppetua regit ad pfectionē religionis sicut 7 uoluntaria paup̄tas. vñ sicut dānat̄ est **Uigilātiū** q̄ adequauit diuitias paup̄tati. ita dānat̄ ē **Iouinian̄** q̄ adequit m̄fimonii uigilitati. **Ad primū** ḡ dicit dū q̄ pfectio nō solū paup̄tatis s̄z̄ etiā cōtinentie introducta ē p̄ xpm̄ q̄ dicit **Matth. 19.** Sūt eunuchi i q̄ castrauerūt seip̄os pp̄t̄ regnū celoz̄. 7 p̄ca subdit q̄ pōt capere capiat. 7 ne alicui spes pueniēdi ad pfectionē tolleret̄ assūpsit ad pfectionis statū etiā illos quos iuenit m̄fimonio uictos. nō aut̄ poterat absq̄ iniuria fieri q̄ uiri vxores desereret̄. sicut absq̄ iniuria fiebat q̄ oēs diuitias reliquerēt. 7 iō **Petr̄** quē iuenit m̄fimonio iūctū nō sperauit ab vxore. **Joānē** m̄ volētē nubere a nuptiis reuocauit. **Ad secūdū** dicit dū q̄ sicut **Aug.** dicit li. d̄ bono iugali: melior ē castitas celib̄i q̄ castitas nuptiaz. q̄ nuptiaz **Abraham** habebat vñā in usu. ambas in habitu. caste q̄ppe iugaliē uixit. eē aut̄ castus sine iugio potuit. s̄z̄ tūc non oportuit nec m̄ ga antiq̄ patres pfectionē aie simul cū diuitiis

7 m̄fimonio habuerūt qd̄ ad magnitudines virtutis p̄tebat. pp̄t̄ b̄o firmiores q̄z̄ d̄bet p̄sumē se tate eē virtutis. ut cū diuitiis 7 m̄fimoio possint ad pfectionē puenire. sicut nec aliq̄s p̄umit hostes inermis inuadere. q̄ **Samson** cū mādibula asini multos hostiū pemit. nā illi patres si tēpus fuisset cōtinentie 7 paup̄tatis seruāde studiosi? hoc ip̄tessent. **Ad tertū** dicit dū q̄ illi modi uicēdi fm̄ q̄s boies m̄fimonio utuntur. nō sūt simpliciter 7 absolute loquēdo religiōes: s̄z̄ fm̄ qd̄. i. q̄s. s. in aliq̄ p̄ncipat̄ quedā que ad statū religionis pertinent.

Ad quintum sic pro

cedit. **Uide** q̄ obediētia nō p̄tinet ad pfectionē religiōis. **Illa. n.** uidet̄ ad pfectionē religiōis p̄tinere que sūt superogatiōis ad q̄ nō oēs tenēt. s̄z̄ ad obediēdum p̄lati suis oēs tenēt. fm̄ illud ap̄ti ad **Heb. vlt.** **Obedite** p̄positis v̄ris 7 subiacete eis. ḡ uidet̄ q̄ obediētia n̄ p̄tinet ad pfectionē religiōis. **R̄.** **Obediētia** p̄tinet v̄ dicit̄ pp̄t̄e ad eos q̄ debēt regi sensu alieno qd̄ ē id̄i cretoz̄. s̄z̄ ap̄tus dicit ad **Heb. 5.** q̄ p̄fectoz̄ ē solid̄ ab̄ q̄ p̄ cōsuetudine exercitatos habēt sētius ad discretione boni 7 mali. ḡ uidet̄ q̄ obediētia nō p̄tinet ad statum p̄fectoz̄. **R̄.** **Si** obediētia regeret̄ ad pfectionē religionis oportet q̄ oib̄ religiōis ueniret. nō autē oib̄ ueniret: sūt. n. qd̄ religiosi solitariā v̄t 7 agentes qui nō habēt sup̄iores q̄bus obediūt. p̄lati etiā religiōnū ad obediētiā non uident̄ teneri. ḡ obediētia nō uidet̄ p̄tinet ad religionis pfectionē. **R̄.** **Si** uotū obediētie ad religionē regeret̄. cōsequens eēt q̄ religiosi tenerent̄ p̄lati suis i oib̄ obediēte sicut 7 p̄ uotū cōtinentie tenēt ab oib̄ uenericis abstine. s̄z̄ n̄ tenēt p̄lati suis obedire in oib̄ ut s̄ h̄m̄ ē cū d̄ virtute obediētie age ret̄. ḡ uotū obediētie nō regit ad religionē. **R̄.** **Illa** fuitia sūt deo maxie accepta q̄ liberalit̄ 7 nō ex necessitate sūt. fm̄ illud. 2. ad **Cor. 9.** **Nō** ex tristitia aut ex necessitate. sed illa que sūt ex obediētia sūt ex necessitate p̄cepti. ḡ laudabili sūt bōa opa q̄ q̄ p̄pria sp̄ote facit. uotū ḡ obediētie nō cōpetit religioni p̄ quā boies q̄rūt ad meliora puenire. **Sz̄** p̄fectio religiōis maxie cōsistit i imitatioe x̄pi. fm̄ illud **Matth. 19.** **Si** uis p̄fect̄ eē t̄c. 7 sequē me. s̄z̄ i x̄po maxie cōmendat̄

cu fecerit notu ut scificent & se uoluerit dno
 consecrare etc. per eos aut significat illi q ad
 pfectionis sumam ptingunt ut dic glo. Greg.
 iude. g. uotu regit ad statum pfectionis. R.
 dicendum q ad religiosos ptingit q sunt i statu
 pfectionis sicut ex s. dicitur ps. ad statum autem
 pfectionis regit obligatio ad ea q sunt pfe-
 ctionis que qd deo fit p uotu. Manifestu
 est aut ex pmissis q ad pfectionem. Hanc vi-
 te ptingit paupertas. continentia & obedientia. & io
 religionis status regit ut ad hec tria alijs
 uoto obliget. vñ Greg. dic sup Ezech. Luz
 qs oē qd habet. oē qd uiuit. oē qd sapit oi/
 potēti deo uoueri: holocaustu est. qd qdes
 ptingere postea dic ad eos q p̄sens seculi de-
 seruit. Ad primū g. dicendum q ad pfectio-
 nē uite dñs ptingere dixit q alijs eū sequat
 nō q̄licet. s. ut ulc. retro n̄ abiret. vñ ipe
 dixit Luc. 9. Nemo mittēs manū ad ara-
 trū respiciēs retro aptus ē regno di. & quis
 qdā de discipulis eius retrorsū abierint. tñ
 Petrus loco alioz dno itrogāt: nunquid &
 vos uncti abis. respōdit: dñe ad quē ibim?
 Uñ & Aug. dic in li. de cōfēsa euāgelistaz
 q sicut Marthe & Marc. narrāt. Pet. &
 Andreas nō subductis ad trā nauib. tanq̄
 eā redeūdi secuti sūt eū. s. tāq̄ iubēt ut se-
 qrent. hec aut imobilitas sequele xpi firma-
 tur p uotu. & io uotu regit ad pfectionē reli-
 giōis. Ad secundū dicēdū q pfectio reli-
 giōis regit sicut Greg. dic. ut alijs omne
 qd uiuit deo exhibeat. s. hō nō pōt totā ui-
 tam suā deo actu exhibere. qa nō est tota si-
 mul s. successiue agit. vñ nō aliē hō pōt to-
 tā uirā suā deo exhibere nisi p uoti obligati-
 onē. Ad tertiu dicēdū q int alia que s.
 nobis ipedere est etiā ppria libertas quam
 hō cēsis reb. cariorē bz. vñ cū alijs ppria
 spōte uoto sibi adimit libertatē abstinenti
 ab his q ad dei seruitiū ptingēt. s. sit deo ac-
 ceptissimū. Uñ Aug. dic i epla ad Armen-
 tariū & Paulinā. Nō te uouisse penit. eat. im-
 mo gaude iā tibi nō licē qd cū tuo d̄trimē-
 to licuiss. felix necitas q i meliora cōpellit.

Ad septimū sic pro-
 cedit. Uidef q iconueniēt dicat i his trib.
 uotis consistere religiois pfectionē. Perfectio
 n. uite magis consistit i interiorib. q̄ i exteriori-
 bus actibus. fm illud ad Ro. i. 4. Non est
 regnū dei esca & pot. s. iusticia & pax & gau-

dium i spū scō. s. p uotu religiois aliq obli-
 gant ad ea que sūt pfectionis. g. magis dñt
 ad religionē ptingere uota itioz actuū. puta
 cōtēplatiōis dilectiois dei & pximi & alioz
 b. moi. q̄ uotu paupertatis cōtinētie & obedi-
 entie. que ptingēt ad exteriores act. ¶
 Predicta tria cadūt sub uoto religiois in q̄
 tū ptingēt ad qdā exercitiū tendendi i pfe-
 ctionē. s. multa alia sūt in qbus religiosi ex-
 ercitant sicut abstinentia. uigilie & alia huius
 modi. g. uidef q iconueniēt ista tria uota
 dicat essentialit ad statū pfectionis ptingere.
 ¶ Per uotu obedientie alijs obligat ad
 oia implēda fm pceptū superioris. que ad ex-
 ercitiū pfectionis ptingēt. g. sufficit uotu obe-
 dientie absq alijs duob. uotis. ¶ Ad ex-
 teriora bona ptingēt nō solū diuitie s. etiā bo-
 nores. si g. p uotu paupertatis religiosi terre-
 nas diuitias abdicat oportet esse etiā aliud
 uotu p qd honores mūdānos cōtēnāt. S.
 ē qd dicit extra de statu monachoz. q cu-
 stodia castitatis & abdicatio pprietatis sunt
 annexa regule monachali. ¶ R. dicēdū q
 religiois stat. pōt cōsiderari tripliciter. Uno
 fm q est exercitiū tendēdi i pfectionē carit-
 atis. Alio fm q quietat aīuz humanū ab
 exterioribus sollicitudinib. fm illud. i. ad Cor.
 7. Uolo uos sine sollicitudine eē. s. mō fz
 q ē qdā holocaustū p qd alijs totalit se
 & sua offert deo. & fz h. ex his trib. uotis ite
 ḡt religiois stat. p. n. q̄tū ad exercitiū pfe-
 ctiois regit q alijs a se imoueat illa p que
 posset impediri. ne totalit eius affectus ten-
 dat in deū. i quo consistit pfectio caritatis. h.
 modi aut sūt tria. primū qd cupiditas exte-
 riorū bonoz que tollit p uotu paupertatis s.
 aut est cōcupiscētia sensibilū delectationū
 int q̄s pcellit delectatiōes uenere. que ex-
 cludunt p uotu cōtinētie. tertiu aut ē in-
 cōtinētia uolūtatis humane q excludit p uo-
 tū obedientie. sicut aut sollicitudinis secu-
 laris inqetudo p̄cipue lgerit hōi circa tria.
 p. qdē circa dispēsationē extioz rerū. & hec
 sollicitudo p uotu paupertatis hōi auferē. 2.
 circa gubernationē uxoris & filioz. q̄ apu-
 tur p uotu cōtinētie. 3. circa dispēsationē p-
 prioz actuū. q̄ apuatur p uotu obie q alijs
 se alterius dispositiōi cōmittit. sicut & holo-
 caustu ē cū alijs totū qd habet offert deo
 ut Greg. dic sup Ezech. habet autem homo
 triplex bonū fm phm in p. c. abicoz. p. qdē

exteriorum reze q̄s q̄dē totalit̄ aliq̄s deo offert
p̄ uotū uolūtariē paup̄tatis. 2° aut̄ bonū p̄
p̄riū corp̄is q̄d aliq̄s p̄cipue offert deo p̄ uo-
tū cōtinētiē q̄ abrenūciat̄ max̄is d̄lectatiōib⁹
corp̄oris. tertiu⁹ aut̄ bonū ē aīme q̄d aliq̄s
totalit̄ deo offert p̄ obediētiāz qua aliq̄s of-
fert deo p̄p̄riā uolūtate p̄ quā hō uis oib⁹
potētis r̄ habitibus aīe. r̄ iō conuenient̄ ex-
tribus notis stat⁹ religiōis integrat̄. ¶ Ad
p̄mū g^o dicendū q̄ sicut s̄ dicū ē: status
religiōis ordinat̄ sicut i finē ad p̄fectionem
caritatis ad quā p̄tinet̄ oēs interiores actus
v̄tutū quoz̄ mater est caritas. s̄z illud. i. ad
Cor. 13. Caritas patiens est. benigna est r̄c. r̄
ideo interiores act⁹ v̄tutū. puta humilitatis
patientie r̄ b̄mōi. nō cadūt sub noto religi-
onis quod ordinat̄ ad ipsos sicut ad finem.
¶ Ad secūdu⁹ dicendū q̄ oēs alie religionū
obseruatiē ordinat̄ ad p̄dicta tria p̄cipua
lia uota. nā si qua sūt instituta i religionib⁹
ad p̄curādū uictū. puta labor. mēdicat̄ v̄l
alia b̄mōi. referūt̄ ad paup̄tatē ad cui⁹ con-
seruatiōnē religiosi p̄ hos modos uictū suū
p̄curāt. alia hō q̄b⁹ corp⁹ macerat̄. sicut uī
gilie. ieiunia. r̄ si q̄ sūt b̄mōi. directe ordi-
nat̄ ad uotū cōtinētiē obseruanduz. si q̄ hō i
religionib⁹ instituta sūt p̄tinet̄ ad humanof
actus q̄b⁹ aliq̄s ordinat̄ ad religiōis finē. s̄z
ad dilectiōnē dei r̄ p̄rimi. puta lectio oratio
uisitatio ifirmoz. v̄l si aliqd̄ aliud ē b̄mōi
cōp̄hendūt̄ sub uoto obediētiē q̄d p̄tinet̄ ad
uolūtate que fm̄ dispositiōez alterius s̄tōes
actus ordinat̄ ad finē. defiminatio autē b̄r⁹
p̄tinet̄ ad oīa tria uota tanq̄ signū obligati-
onis. v̄n̄ habit⁹ regularis simul dat̄ v̄l b̄n̄
dicat̄ cū p̄fessiōe. ¶ Ad tertiu⁹ dicēduz q̄ p̄
obediētiā aliq̄s offert deo suā uolūtate cui
r̄ si subiciant̄ oīa humana. quedā t̄n̄ sūt q̄
sp̄aliū sibi t̄n̄ subdūt̄. s. actiones b̄uane. nā
passiones p̄tinet̄ etiā ad appetitū sensitiuū.
r̄ iō ad cobibendū passiōes carnaliū delec-
tationū r̄ exteriorū appetibiliū impediētes
p̄fectionē uite. necessariū sūt uotū cōtinētiē
r̄ paup̄tatis. s̄z ad disponēdū actiōes p̄pas
fm̄ q̄ requirit̄ p̄fectiōis stat⁹: requirit̄ uotū obe-
dientie. ¶ Ad q̄rtū dicēduz q̄ sicut p̄hus
dic̄ in 3° ethicoz. honor p̄p̄rie r̄ s̄z v̄tatez
nō debet̄ nisi v̄tuti. s̄z ga ext̄iora bona instru-
mētaliter deseruiūt̄ ad quosdā act⁹ v̄tutuz
ex cōsequēti etiā eoz̄ excellētiē honor aliq̄s
exhibet̄. r̄ p̄cipue a vulgo q̄d solā excellētiā

exteriorē recognoscit. honorē g^o qui a deo r̄
sanctis uiris hoibus exhibet̄ p̄p̄ v̄tutē. ut
d̄r i p^os. Mibi aut̄ nimis honorati sūt aīcī
tui de⁹. abrenūciare non cōpetit̄ religiosi q̄
ad p̄fectionē v̄tutis tēdūt. honor aut̄ q̄ ex-
hibet̄ exteriori excellētiē abrenūciat̄ ex hoc
ipso q̄ secularē uitā derelinquūt. v̄n̄ ad hoc
non requiritur speciale uotū.

Ad octauū sic pro

cedit. Videt̄ q̄ uotū obediētiē nō sit potiss-
simū inf̄ tria uota religiōis. P̄fectio. n. re-
ligiose uite a x̄po sūpsit̄ exordiu⁹. s̄z x̄ps sp̄ali-
ter dedit̄ cōsiliū de paup̄tate. non aut̄ inuenit̄
b̄disse cōsiliū d̄ obia. g^o uotū paup̄tatis ē po-
ti⁹ q̄ uotum obediētiē. ¶ 2° Eccl. 26° d̄r q̄
omnis ponderatio nō ē digna aīe cōtinētiē.
s̄z uotū dignioris rei ē eminētū. g^o uotū cō-
tinētiē est eminētū q̄ uotū obediētiē. ¶ 3°.
Quāto aliqd̄ uotū est poti⁹ tanto uidet̄ cē
magis indispenabile s̄z uota paup̄tatis r̄ cō-
tinētiē sūt a deo annexa regule mōachali ut
ea nec sūmus pontifex possit̄ licentiā idulge-
re. sicut dicit̄ q̄dā decretal⁹ de statu mona-
choz. q̄ t̄n̄ p̄t̄ idulgere ut religiosus nō obe-
diat̄ suo plato. g^o videt̄ q̄ uotū obediētiē
sit min⁹ uoto paup̄tatis r̄ cōtinētiē. ¶ 4° s̄z
ē q̄d Greg^o d̄c. 25° moralis. Obediētia vic-
timis iure p̄ponit̄. ga p̄ uictimas aīcīa caro
p̄ obediētiā hō uolūtate p̄p̄a mactat̄. s̄z uo-
ta religiōis sūt quedā holocausta sicut s̄ di-
ctū ē. g^o uotū obediētiē ē p̄cipuū iter oīa re-
ligiōis uota. ¶ 5° dicendū q̄ uotū obediē-
tiē aliqd̄ maius homo offert deo. s. ipsā uo-
luntate que ē poti⁹ q̄ corpus p̄p̄oz q̄d of-
fert hō deo p̄ cōtinētiā. r̄ q̄ res ext̄iores q̄s
offert hō deo p̄ uotū paup̄tatis. v̄n̄ illd̄ q̄d
sit ex obediētiā ē magis d̄o acceptū q̄ id q̄d
sit p̄ p̄p̄riā uolūtate. fm̄ illud Iero. q̄d dic̄
ad Rusticiū mōachū. Ad id tēdit̄ oīo ut do-
ceā te nō tuo arbitrio dimittēdū. r̄ p̄ pauca
subdit̄. Nō facias q̄d uis. comedas q̄d iube-
ris b̄as quātū acceperis. uestiaris q̄d dat̄.
v̄nde ieiuniū nō reddid̄ deo acceptū cū p̄p̄a
uolūtate. fm̄ illud ysa. 53°. Ecce i dieb⁹ ieiunū
uestri inuenit̄ uolūtate uestra. 2° ga uo-
tū obediētiē cōtinēt̄ sub se alia uota. s̄z non
cōuertit̄. nā religiosus r̄ si teneat̄ ex uoto cō-
tinētiā seruare r̄ paup̄tatem. tamen hec

etiā sub obedientia cadūt ad quā p̄tinet m̄-
 ta alia p̄ter cōtinētiā ⁊ paup̄tatē suare. 3° q̄a
 uotū obediētiē p̄p̄rie se extēdit ad actus p̄-
 pinquos fini religiōis. quāto autē aliqd̄ p̄p̄i
 qui^o est fini tāto melius est. ⁊ ide etiā est q̄
 uotū obediētiē ē religiōni essentialius. si. n.
 aliqs absq̄ uoto obediētiē uolūtariā paup̄-
 tatē ⁊ cōtinētiā etiā uoto fuet. nō p̄p̄ hoc
 p̄tinet ad statū religiōis q̄ preferit etiāz ipsi
 h̄ginitati ex uoto obseruate. dic. n. Aug^o in
 li^o de h̄ginitate. Nemo q̄ntū puto ausus fue-
 rit h̄ginitatē p̄sere monasterio. Ad p̄mū
 g^o dicendū q̄ cōsiliū obediētiē includit i ip-
 sa x̄pi sequela: qui. n. obedit seq̄t alteri^o vo-
 luntatē. ⁊ ideo magis p̄tinet ad p̄fectionē q̄
 uotū paup̄tatis. q̄a ut Iero^o dicit sup̄ Ma-
 th. id q̄d p̄fectionis ē addidit Petrus cū di-
 xit: ⁊ secū sum^o te. Ad fm̄ dicendū q̄ ex
 h̄bo illo nō habet q̄ cōtinētiā p̄ferat oib^o
 aliis actibus uirtuosis. s̄z cōiugali castitati.
 uel etiā exteriorib^o diuitiis auri ⁊ argenti q̄
 p̄dēre mēsurāt. uel p̄ cōtinētiā intelligitur
 uniuersaliē abstīnētiā ab oi malo ut s̄ bituz
 ē. Ad tertiu^o dicendū q̄ papa i uoto obie
 nō p̄t sic cū religioso dispensare ut nulli p̄-
 lato teneat obedire i his que ad p̄fectionem
 uite p̄tinent. nō. n. p̄t eum a sua obediētiā
 erimere. p̄t tñ eū erimere ab inferioris p̄-
 lati subiectione. q̄d nō est i uoto obediētiē
 dispensare.

Ad nonum sic proce-

dit. Uidet q̄ religiosus semp̄ peccet mor-
 taliter trāsgrediēdo ea q̄ sūt i regula. Facē
 n. s̄ uotū ē p̄ctm̄ dānabile ut p̄p̄ id quod
 apl̄us dic. i. ad Abimor. 5° q̄ uidue q̄ uotū
 nubē dānationē habēt. q̄a primā fidē irritā
 fecerūt. s̄z religiosi uoto p̄fessōis ad regu-
 lā astringunt. g^o peccāt mortaliē trāsgredi-
 endo ea q̄ i regula cōtinēt. ¶ 1°. Regula
 ip̄oniē religioso sicut lex q̄dā. s̄z ille q̄ trans-
 gredit p̄ceptū legis peccat mortaliē. g^o uidet
 q̄ monachus trāsgrediēs ea q̄ sūt i regula
 peccet mortaliē. ¶ 2°. Contēptus inducit
 p̄ctm̄ mortale. s̄z quicūq̄ frequēt aliqd̄ ifat
 q̄d nō d̄z facē uidet ex contēptu peccare. g^o
 uidet q̄ si religiosus frequēt trāsgrediat̄
 id q̄d ē i regula peccet mortaliē. ¶ 3° s̄ est
 q̄ status religiōis ē securior q̄ status se-
 cularis uite. vñ Breg^o in p^o morat. cōparat
 vitam secularē mari fluctuāti. uitā autē reli-

gionis portui trāgillo. s̄z si quelibz trāsgres-
 sio eoz q̄ i regula cōtinēt religiosū obliga-
 ret ad peccatū mortale. status religiōis eēt
 p̄culosissim^o p̄p̄ mltitudinē obfuantiaz.
 nō g^o quelibz trāsgressio eoz que i regula
 cōtinēt ē p̄ctm̄ mortale. ¶ 4° dicendū q̄ i
 regula cōtinēt aliqd̄ dupliciē sicut ex dictis
 p̄z. Uno^o sicut finis regule. puta ea que pri-
 nēt ad act^o x̄tutū. ⁊ hoz trāsgressio q̄ntū ad
 ea q̄ cadūt cōit sub p̄cepto obligat ad morta-
 le. q̄ntū h̄o ad ea q̄ excedūt cōit necitate p̄ce-
 pti nō obligat ad mortale nisi p̄p̄ cōtēptū:
 q̄a sicut s̄ dictū ē religiosus nō tenet eē p̄fe-
 ct^o s̄z ad p̄fectionē tēdere. cui d̄riat p̄fectōis
 cōtēptus. Alio^o cōtinēt aliqd̄ i regula p̄i-
 nens ad exteri^o exercitiū. sicut sūt oēs extio-
 res obseruātiē. inter quas sūt q̄dā ad quas
 obligat religiosus ex uoto p̄fessionis. uotū
 autē p̄fessionis respicit p̄ncipaliē tria p̄dicia.
 s. paup̄tatē. cōtinētiā. ⁊ obediētiā. alia h̄o
 oia ad hoc ordināt. ⁊ iō trāsgressio hozuz
 triū obligat ad mortale. alioz autē trāsgres-
 sio nō obligat ad mortale nisi p̄p̄ cōtēptū
 regule. q̄a hoc directe d̄riat p̄fessionis per
 quā aliqs uouit regularē uitā. uel p̄p̄ p̄ce-
 ptū siue ozetenus a plato factū. siue i regu-
 la exp̄ssū. q̄a hoc est: facē s̄ obediētiē uotū.
 ¶ Ad primū g^o dicendū q̄ ille qui p̄fitec̄
 regulā nō uouet seruare oia q̄ sūt i regula.
 s̄z uouet regularē uitā que essentialit̄ cōsistit
 i tribus p̄dictis. vñ ⁊ i q̄busdā religiōibus
 cautius aliqui p̄fitec̄ nō q̄dē regulaz. sed
 uiuere fm̄ regulaz. i. tendere ad hoc q̄ aliqs
 mores suos iformet fm̄ regulaz sicut sc̄dm̄
 quoddā exemplar. ⁊ hoc tollit p̄ contēptuz.
 i q̄busdā autē religiōib^o adhuc cauti^o p̄fi-
 tenē obediētiāz fm̄ regulaz ita q̄ p̄fessionis
 nō d̄riant nisi id q̄d est s̄ p̄ceptum regule:
 trāsgressio h̄o uel omīssio alioz obligat so-
 lū ad p̄ctm̄ ueniale. q̄a sicut dictuz ē h̄mōi
 dispositiōes sūt ad p̄ncipalia uota. peccatuz
 aut ueniale ē dispositio ad mortale ut s̄ di-
 ctū est in q̄ntū ipedit ea q̄bus aliqs disponit̄
 ad obseruanda p̄ncipalia p̄cepta legis x̄pi
 q̄ sūt p̄cepta caritatis. i aliquā tñ religiōe
 s. ord̄is frat̄z p̄dicatoz trāsgressio talis uel
 omīssio ex suo genere nō obligat ad culpā.
 neq̄ mortale neq̄ ueniale. s̄z solū ad penaz
 taxatā sustiendā. q̄a per hūc modum ad ta-
 lia obseruanda obligant. q̄ tñ possent uenia-
 liter v̄l mortaliē peccare ex negligentia v̄l

libidine seu cōtēptu. **A**d fm dicendū qd nō oīa que cōtinēt in lege tradūt p modū pcepti. s; quedā pponūt p modū ordinationis cuiusdā vel statuti obligātis ad certam penā. sicut i lege ciuili nō facit semp dignū pena mortis corporal' trāsgressio legalis statuti. ita nec i lege eccl'ie oēs ordinationes v' publica statuta obligāt ad mortale. r' s' iliter nec oīa statuta regule. **A**d tertiu' dicendū qd tūc cōmittit aliq; uel trāsgredit' ex cōtemptu qn uolūtas ei' tenuit subici ordinationi legis uel regule. r' ex hoc pcedit ad faciē dū d' legē uel regulā. qn aut' ecōuerso ppter aliquā p'icularē cām. puta cōcupiscētiā uel irā iducit ad aliqd faciēdu; d' statuta legis uel regule. nō peccat ex cōtemptu. s; ex aliq' alia cā etiā si frequēter ex eadē cā uel alia si mili peccatū iteret. sicut r' Aug' dicit in li' de natura r' gratia. qd nō oīa pctā cōmittuntur ex cōtēptu supbie. frequētia n' pcti dispositiue inducit ad cōtēptum. fm illud p' x. ig. **I**mpius cum in pfundum uenerit peccōrus contemnit.

Ad decimū sic pro

cedit. **U**idēt qd religiosus eodē genē peccati nō g'uit peccet q' secl'aris. **D**f. n. 2.º palipo. 30. **D**ñs bonus p'pitiabil' cūctis qui in toto corde reg'it dñm deū p'um suoz r' non i'putabit eis qd minus scificati sūt. s; magis uidēt religiosi ex toto corde dñm deū p'uz suoz seq' q' seculares q' ex pte se r' sua deo dāt r' ex pte sibi reseruāt. ut **B**reg' dicit sup **E**zech. 9.º v' q' minus i'putetur eis si i' aliq' a scificatione deficiant. **P**' hoc qd aliq; bona opa facit min' d' pctā eius de' irascit. dicit. n. 2.º palipo. 19.º **I**mpio p'bes auxiliū r' his q' oderunt dñm amicitia iungeris. r' iccirco irā qdē dñi merebaris. s; bōa opa iuēta sunt i te. religiosi aut' plura bona opa faciūt q' seculares. g' si aliq' pctā faciūt min' d' eos de' irascit. **P**' h'c. **P**'esēs uita sine pctō nō trāsit. fm illud **J**aco. 3.º **I**n multis offēdimus oēs. si g' pctā religiosoz essent grauiora pctis seculariū sequeret' qd religio si esset peioris cōditōis q' seculares. r' sic n' esset sanū cōsiliū ad religionē trāsit. **S**ed d' est qd de maiori malo magis v' esse dolēdū. s; de pctis eoz q' sunt in statu scitatis et pfectionis maxie uidēt esse dolēdum. **D**f. n. **J**ere. 23.º **C**orritū est cor meū medio mei. r'

pea subdit. **P**ropheta nāq; r' sacerdos pol' luti sūt. r' i' domo mea iueni malū eoz. g'º religioſi r' alii q' sūt i' statu pfectionis cetis paribus g'uitis peccāt. **R**º dicendū qd pctm qd a religioſis cōmittit' pōt esse graui' pctō seculariū eiusdē spēi triplici'. **U**noº si sit d' uotū religionis. puta si religioſus fornicet' uel furet. qa fornicādo facit d' uotum cōtinētie. r' furādo facit d' uotū paup'tatis r' nō solū d' pceptū diuine legis. 2º si ex cōtemptu peccet. qa ex hoc uidēt esse magis ingratus diuinis bñficiis qb' est sublimat' ad statū pfectionis. sicut ap'us dicit ad **H**eb. x.º qd fidelis grauiora meret' supplicia ex h' qd peccando filiū dei cōculcat p cōtēptū. vñ r' dñs cōquerit' **J**ere. xi.º **Q**uid ē qd dilect' meus in domo mea fecit scelera multa r' 3º nō pctm religioſi pōt esse mai' ppter scandalū. qa ad uitā eius plures respiciunt. vñ d' **J**ere. 23.º **I**n p'p'bis h'rl'z uidi similitudinē adulterātiū r' iter mēdaciū. r' cōfortauerūt man' pessimorū ut nō cōuerteret' unusq; a malicia sua. **S**i x'º religioſus nō ex cōtēptu. s; ex infirmitate uel ignorātia aliqd pctm qd nō ē cōtra uotū sue p'fessionis cōmittit' absq; scādalo. puta i' occulto leui' peccat eodē genere peccati q' secl'aris: qa pctm eius r' si sit leue q' ab sorbet' ex multis opib' bonis que facit. r' si sit mortale facili' ab eo resurgit. pº qdē p'p' intentionē quā h' erectā ad deū. que r' si ad horā itercipiat. de facili ad pristina reparatur. vñ sup illud ps. **L**ū ceciderit nō collidetur. dicit **O**rigenes. **I**ustus si peccauerit n' penitet. r' pctm suū emēdare nescit. iust' aut' scit emēdare. scit corrigē. sicut ille q' dixerat: nescio boiem. paulo p' cū respectus fuisset a dño. flere cepit amarissime. r' ille q' de tecto mulierē uiderat r' occuperat eā. dicit uoluit: peccati r' malū corā te feci. **I**uuat etiā a sol' cū ad resurgendū. fm illud **E**ccl'esiastes. 4.º **S**i un' ceciderit ab alto fulcieſ. ye soli quia cū ceciderit nō h'z subleuātē se. **A**d p'mū gº dicendū qd auctoritas illa loq' de his q' p infirmitatē uel ignorātiā cōmittūt. nō autē de his que cōmittūt p cōtēptū. **A**d fm dicendū qd **J**osaphat etiā cui illa v'ba dñi. nō ex malicia. s; ex quadā infirmitate hūane affectionis peccauit. **A**d tertiu' dicendū qd iusti nō de facili peccāt ex cōtemptu. sed qnq; labunt' in aliquod pctm ex ignorātia uel infirmitate a quo de facili releuantur.

si aut pueniat ad hoc qd ex cōceptu peccare efficiunt pessimi r maxime incorrigibiles. s3 illud Jere. 2°. Cōfregisti iugū. dirupisti uin cula. dixisti nō fuiā. i oi colle sublimi r sub oi lig° frōdoso tu psteraberis meretrix. **Uñ Aug°** dic i epla ad plebē byponēsem. **Ex q** deo seruire cepi. quō difficile sum expt° me/ liozes q3 q i monasteriis pfererūt. ita nō sū expertus peiores q3 q i monasteriis cecide/ runt.

Quinde consi randū ē de his que opētūt religiosi. **Et** circa hoc q runt sex. p° utz liceat eis docē pdicare r alia b°mōi

facere. 2° utz liceat eis de negociis secula rib° se itromittē. 3° utz teneant manibus opari: 4° utz liceat eis d elemofynis ui/ uē. 5° utz liceat eis medicare. 6° utz lice at eis uestimenta ceteris uiliora deferre.

Ad primum sic pro

cedit. **U**idet q religiosi non liceat docere pdicare r alia b°mōi facere. **Df. n. 7. q. i. i q dā** statuto cōstantinopolitane synodi. **U**ita monachoz subiectiōis h3 xpbū r disciplina/ tus. nō docēdi uel p̄fidēdi uel pascēdi aliof. **Jero°** ēr dic ad Ripariū r desideriiū. **Mos** nachus nō doctoris. s3 plāgētis h3 officiū. **Leo** etiā papa dicit ut audeat pdicare. siue monachus siue laicus ille sit. qui cuiuslibet scie noie gloriat. s3 nō licet trāsgredi ppuz officiū r statutū ecclie. g° vñ q nō liceat reli giosis docere predicare r alia b°mōi facere:

¶ In statuto Nicene synodi qd ponitur 21. q. i. sic dī. Firmiū r indissolubilitē oibus p̄cipim° ut aliqs monach° penitentiā nemis ni tribuat nisi inticē sibi ut iustū ē. mortuū nō sepeliat nisi monachū secū i monasterio cōmorantē. uel si foruitu quēcūq3 adueniē tiū fratru futurū ibi mori ctingat. sed sicut ista p̄tinēt ad officiū clericoz. ita etiā pre dicare r docere. g° cū alia sit cā monachi et alia clerici ut **Jero°** dic ad **Heliodoz**. vñ q nō liceat religiosi predicare docere r alia b°modi facē. **¶** **Breg°** dic i registro. **N**e mo pōt ecclesiasticis obsequiis deseruire. et in monastica regula ordinate psistere. r hoc bēt. i6. q. i. s3 monachi tenent in monastica

regula ordinate psistere. g° vñ q nō possint ecclesiasticis obsequiis deseruire. docere autē r pdicar p̄tinēt ad ecclesiastica obsega. g° vñ q nō liceat eis pdicare aut docere aut aliqd b°modi facē. **¶** **S3** ē qd **Breg°** dic r bēt 2. q. i. eadē. **Ex** auctoritate. n. b°modi decre ti. qd aplico moderamie r pietatis officio a nobis ē cōstitutū. sacerdotib° mōachis apo stolorz figurā ducētib° liceat pdicare. bapti zare. cōmunionē dare. p pctōribus ozare. p̄niam iponere atq3 peccata soluere. **¶** **R°** dicendū q aliqd dī alicui nō licere duplr. **U**no° ga h3 in se qd cōriat ei qd dicit nō li cere sicut nulli hōi l3 peccare. ga h3 i se gli/ bet hō rōnē r obligationē ad legē dei qd cō riat pctm. r h mō dicit alicui nō licere pdi/ care uel docere uel aliqd b°mōi facē. ga h3 i se aliqd qd his repugnat. uel rōne p̄cepti sicut his q sūt irregulares ex statuto ecclie nō licet ascēdere ad sacros ordies. uel pp̄ pctm. fm illud ps. **P**ctōri aut dixit de°: qua re tu enarras iusticias meas? hoc aut modo nō ē illicitū religiosi pdicare docē r b°mōi facere. nñ ga ex uoto r p̄cepto regule nō ob/ ligant ad h q ab his abstineāt. tum etiā ga nō reddūt ad hoc min° idonei ex aliq pctō cōmissio. s3 magis idonei ex exercitio scitatis qd assūpserūt. stultū aut ē dicē ut p hoc q aliqs in scitate pmouet efficiat minus ido ne° ad spūalia officia exercenda. r iō stulta ē quozūdam opinio dicentū q ipse stat° re ligionis impedimētū affert talia exequēdi. quoz errorē **Bonifaci°** papa rōnib° s dic/ tis excludit dices ut habet. i6. q. i. **S**ūt non nulli nullo dogmate fulti. audacissimo qdē zelo magis amaritudis q3 dilectiōis iflāma ti asserētes mōachos ga mūdo mortuū sūt r deo uiuūt. sacerdotalis officii p̄tate indig nos. s3 oio labūt. qd offit. p° qdē. ga non cōriat regule. subdit. n. **N**eq3. n. brūs **Bene/ dicit°** monachoz p̄ceptor almific° b°mōi rei aliq mō fuit iterdictor. r sicut nec in aliis res/ gulis hoc phibet. 2° iprobat pdictū errorē ex idoneitate monachoz cum i sine capituli subdit. quāto gscq3 ē excellētior. tāto r i illis spūalib°. s. opib° potētior. **A**llo° dicit aliqd nō licere alicui nō pp̄ cōriū qd habeat. sed pp̄ h q dicit ei unde illud possit. sicut dia cono nō licet missam celebrare. quia nō ha/ bet ordinē sacerdotalē. r presbytero nō licet sententiā ferre. quia nō habet episcopales